

Asia: VN/20721/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausuttavaa palkansaajan työssäoloehdon pidentämistä koskevasta muutoksesta? (TTL 5 luku)

Pätkätyöt, osa-aikatyöt ja ns. epätyypilliset työajat ovat yleistyneet palvelualoilla (kauppa, majoitus- ja ravintola, kiinteistö) ja kausityö on lisääntynyt.

Palkansaajan työssäoloehdon pidentäminen nykyisestä 26 viikosta 12 kuukauteen heikentäisi ennen kaikkea lyhyissä määräaikaisissa ja osa-aikaisissa työsuhteissa työskentelevien asemaa. Näiden palkansaajien perheet ovat jo tällä hetkellä heikommassa taloudellisessa asemassa, ja työssäoloehdon pidentäminen heikentää sitä edelleen.

Lausuttavaa palkansaajan työssäoloehdon kertymistä koskevista muutoksista? (TTL 5 luku ja asetusmuutokset)

Työssäoloehdon pidentäminen 6 kk:sta 12 kk:en on todella huono: yhä useamman on vaikea päästä ansiopäivärahalle. Ja mitä suunnittelee maamme hallitus: mm. lyhyiden alle 12 kk määräaikaisten työsopimusten tekemisen sallimista ilman perusteluja ja ansiopäivärahan lapsikorotuksen poistamista. Tämä ei osalta lisää juurikaan työllisyyttä, mutta lisää köyhyyttä. Tuloksena hakeutuminen toimeentulotuen piiriin.

”Keskimääräisellä päivärahan tasolla kolmilapsisen perheen tulot leikkautuvat yli 600 euroa kuukaudessa. Leikkausten vaikutus on niin suuri, että se voi johtaa asumistuen ja toimeentulotuen lisääntyneeseen tarpeeseen.”

Lausuttavaa ansiopäivärahan perusteena olevan palkan määrittelystä? (TTL 6 luku ja asetusmuutokset)

Ansiopäivärahan euroistaminen aiheuttaa keikka- ja osa-aikatyötä tekevillä todella pienenevää ansiopäivärahaa työttömyyden kohdatessa. Myös lomakorvausten jaksotus on suunnitelmissa palauttaa. Tämä tarkoittaa, että jos henkilöllä on työsuhteen päättyessä pitämättömiä lomiam, niistä maksettu korvaus siirtää ansiopäivärahoikeuden alkamista. Eli jos sinulla on esim. 3 viikkoa

pitämättömiä lomia ja siihen päälle omavastuu-aika 7 päivää et saa ansiosidonnaista yhteen kuukauteen

Lausuttavaa TTL 5 ja 6 luvun muutosten vaikutuksesta työttömyysetuuden maksamisen työvoimapolitiittisiin edellytyksiin? (TTL 2 ja 2 a luku sekä 14 luvun 1 c §)

Palvelualojen palkat ovat pienet ja ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan määrä heikkenee nopeasti, jopa 2kk jälkeen (ansiopäivärahan leikkaus-20 %) peruspäivärahan (Kela) tasolle n. 800 €/on.

Lausuttavaa työttömyysetuuden sovittelun suojaosasta luopumisesta? (TTL 4 luku)

Sovittelun työttömyysturvan suojaosan (300 €) poistoa emme kannata. Tämä johtaa siihen, että ei kannata ottaa vastaa edes pientä työntekoa.

Lausuttavaa lapsikorotusten poistamisesta? (TTL 6 ja 7 luku)

Ei saa poistaa.

Lausuttavaa omavastuuajan pidentämisestä? (TTL 5 ja 7 luku)

Hallitusohjelmassa on sovittu työttömyysturvan omavastuuajan pidentämisestä kahdella päivällä eli 5 päivästä 7:än päivään, mikä vastaa noin puoltatoista viikkoa. Omavastuuajan pidentäminen vaikuttaa lähes kaikkiin ansiopäivärahan saajiin. Keskimääräisellä ansiopäivärahan tasolla leikkauksen vaikutus olisi noin 150 euroa henkilöä kohden. Tätä emme kannata.

Lausuttavaa esityksen taloudellisista ja kansalaisvaikutuksista (ml. vaikutukset julkiseen talouteen, työllisyyteen ja kuntiin)?

Vuorotteluvapaan poistaminen heikentää sekä fyysistä että henkistä jaksamista työelämässä. Vuorotteluvapaa on antanut lisäpuhtia työuralle.

Aikuiskoulutustuen poistaminen aiheuttaa suuresti ammattitaitoisten työntekijöiden saatavuuteen työmarkkinoilla. Tuki on tarkoitettu työntekijöiden ja yrittäjien opintoihin, joissa ammatillista kehittymistä lisätään. Tuen poistuminen vähentää koulutuksiin osallistumista, joka pahentaa työvoimapulaa ja osaamista työpaikoilla.

Lausuttavaa muista vaikutuksista (ml. vaikutukset viranomaisiin ja yrityksiin)? TE-hallinnon henkilöstöä edustavaa tahoa pyydetään arvioimaan vaikutuksia TE-hallinnon henkilöstöön ja sen tehtäviin, erityisesti TTL 14 luku 1 c §:n osalta.

-

Lausuttavaa siitä miten muutosten vaikutuksia voitaisiin seurata ja arvioida jälkikäteen?

-

Lausuttavaa voimaantulosta ja siirtymäsäännöksestä?

-

Muuta lausuttavaa esityksestä?

-

Poutainen Pekka
PAM-liikealan Kuopion seudun osasto ry